

Komunitné centrum Ľubotín, Na rovni 439/78, 065 41 Ľubotín

**Krízový plán na predchádzanie a riešenie mimoriadnej udalosti
v súvislosti s nebezpečenstvom šírenia COVID-19
spôsobenej koronavírusom
(SARS-CoV-2)**

1. Informácie o ochorení COVID-19

Ochorenie COVID-19 je spôsobené novým typom koronavírusu SARS-CoV-2. Poznáme viac druhov koronavírusov, ktoré spôsobujú ochorenie u ľudí. Tento nový druh koronavírusu nebol doteraz známy u človeka.

Nový koronavírus SARS-CoV-2 patrí medzi respiračné vírusy. Prenáša sa primárne vzdušnou cestou pri kašľaní, kýchaní alebo rozprávaní. Doterajšie poznatky o novom koronavírusu naznačujú, že dokáže určitý čas prežívať aj na rôznych povrchoch, najmä pri vhodných podmienkach, akými je chladnejšie a vlhké prostredie a nízky hygienický štandard.

Štúdie nového typu koronavírusu SARS-CoV-2 naznačujú, že klinické príznaky u človeka sú závažnejšie ako pri iných akútnych respiračných ochoreniach. Miernejšie formy príznakov, ako sú bolesť hrdla, mierny kašeľ alebo zvýšená telesná teplota, sú typické najmä pre mladých ľudí. Vírus SARS-CoV-2 však napáda aj dolné dýchacie cesty a môže spôsobiť zápal pľúc. Pneumónia (zápal pľúc) je nebezpečná najmä pre osoby s oslabeným imunitným systémom, medzi ktoré patria najmä starší ľudia.

Incubačný čas ochorenia Covid-19, teda čas od infikovania sa vírusom po prvé klinické prejavy ochorenia, je 2 až 14 dní. Väčšina nakazených ľudí začne pociťovať prvé klinické príznaky 5 – 6 dní po infikovaní sa. Za najviac infekčnú sa považuje osoba s prítomnými klinickými príznakmi. Nakazená osoba je však infekčná aj pred nástupom prvých príznakov. Klinické príznaky sa však môžu objaviť aj neskôr. Ochorenie sa na začiatku zvykne prejavovať všeobecnými príznakmi ako sú únava, slabosť, zvýšená teplota, bolesť hrdla alebo kašeľ. Postupne sa však môžu pridružovať závažnejšie príznaky ako je vysoká horúčka, dýchavičnosť a bolesť na hrudníku, čo je prejavom možného napadnutia pľúc.

Najrizikovejší pre prenos ochorenia sú najmä ľudia, ktorí navštívili krajiny s jeho vysokým výskytom a mohli tak byť v kontakte s inými nakazenými osobami. V pracovnom prostredí sociálnych zariadení je preto veľmi dôležité zisťovať cestovateľskú anamnézu najmä zamestnancov, ktorí sú v úzkom kontakte so svojimi klientmi. Vzhľadom k tomu, že u mladých zdravých ľudí sa ochorenie môže prejavovať mierne, informácia o cestovateľskej anamnéze je veľmi dôležitá. Nevyhnutné je tiež pravidelne vykonávať zdravotný filter pred nástupom do zamestnania, ako je najmä informácia o telesnej teplote a iných prejavoch akútneho respiračného ochorenia.

Medzi najdôležitejšie preventívne opatrenia proti šíreniu ochorenia Covid-19 patrí zabránenie zhromažďovaniu väčšieho počtu osôb na jednom mieste alebo stretávanie sa s osobami z vonkajšieho prostredia. Z tohto dôvodu bol vydaný zákaz návštev osôb v sociálnych zariadeniach a odporúča sa aj v rámci samotného sociálneho zariadenia minimalizovať stretávanie väčšieho

počtu klientov v rámci spoločenských, kultúrnych a iných hromadných podujatí. Zamestnancom sociálnych zariadení má byť vydaný zákaz cestovania a účasti na pracovných cestách.

V prípade nutnosti cestovania je povinnosťou každej osoby, ktorá sa vrátila zo zahraničia, zostať v povinnej 14-dňovej karanténe. Vzhľadom k tomu, že nový koronavírus môže určitý čas prežívať aj na povrchoch, je dôležité dodržiavať nielen zvýšenú osobnú hygienu ale vykonávať aj dôslednú dezinfekciu povrchov a prostredia v sociálnom zariadení. V prípade podozrenia z ochorenia Covid-19 je dôležité ihneď kontaktovať príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva, ktorý rozhodne o type a dĺžke trvania protiepidemiologických opatrení. Najdôležitejšie protiepidemiologické opatrenia sú lekársky dohľad, zvýšený zdravotný dozor a karanténa. Izolácia chorých alebo podozrivých osôb je dôležitá z toho dôvodu, aby sa zabránilo šíreniu ochorenia vzdušnou cestou na iné osoby. Choré osoby v sociálnom zariadení majú byť okamžite izolované v samostatnej miestnosti, vyšetrené zdravotníckym pracovníkom a v prípade potreby prevezené do najbližšieho nemocničného zariadenia.

Príznaky ochorenia:

- horúčka nad 38°C
- kašeľ
- sťažené dýchanie
- bolesť svalov
- bolesť hlavy
- únava, malátnosť
- strata čuchu a chuti

Prevenia pred ochorením a jeho šírením:

- časté umývanie rúk mydlom a vodou najmenej po dobu 20 sekúnd
- používanie dezinfekčných prostriedkov
- nedotýkanie sa očí, nosa alebo úst neumytými rukami
- prekrytie nosa a úst rúškom
- používanie ochranných rukavíc
- vyhýbanie sa blízkeho kontaktu s ľuďmi, ktorí javia príznaky nádchy alebo chrípky
- v prípade príznakov ochorenia kontaktovanie ošetrojúceho lekára

2. Zabezpečenie personálu v KC Ľubotín v rámci krízovej situácie

Činnosť KC je zabezpečovaná zamestnancami KC v tomto zložení:

Odborný garant KC	Mgr. Ľudmila Barlíková
Odborný pracovník KC	Denisa Čarná
Pracovník KC	Ľudmila Diňová

Činnosť KC zabezpečujú s pravidelnosťou 5 pracovných dní do týždňa, minimálne 30 hodín týždenne počas stanovených otváracích hodín priamo v KC. Časť týždenného pracovného času zamestnanci KC vykonávajú činnosť v teréne. Počas otváracích hodín sa v KC nachádza vždy minimálne jeden zo zamestnancov KC. V prípade neprítomnosti OG KC ho zastupuje OP KC. Je vhodné aby poskytovateľ KC mal na zreteli aj postupy týkajúce sa zástupu zamestnancov KC, v prípade ich výpadku v plnom rozsahu a podľa potreby.

KC Ľubotín postupuje pri poskytovaní sociálnej služby v súlade so Štandardmi komunitných centier.

Okrem vyššie uvedeného personálneho zabezpečenia poskytovateľ KC určil zodpovednú osobu za realizáciu všetkých resp. jednotlivých opatrení:

Kontaktovanie RÚVZ v Starej Ľubovni – OG KC Mgr. Ľudmila Barlíková

(v prípade potreby zastupuje OP KC Denisa Čarná)

Sledovanie zásob ochranných osobných pracovných pomôcok a materiálu na dezinfekciu - OP KC Denisa Čarná

(v neprítomnosti P KC Ľudmila Diňová).

Zabezpečovanie dezinfekcie priestorov – P KC Ľudmila Diňová

(v neprítomnosti OP KC Denisa Čarná).

3. Zabezpečenie ochrany zamestnancov KC Ľubotín

Zabezpečenie dostatočného materiálno-technického vybavenia v súvislosti s poskytovaním sociálnej služby KC - teplomery, dezinfekčné prostriedky, ochranné osobné pracovné pomôcky(OOPP), najmä rúška, rukavice, potreby a pomôcky na upratovanie, voda.

Pravidelné a dôsledné umývanie rúk mydlom a vodou / alebo prostriedkom na báze alkoholu:

- pred odchodom z domu
- pri príchode do práce
- po použití toalety
- po prestávke a denných pracovných činnostiach
- pred prípravou jedla a nápojov
- pred a po konzumácii jedla a nápojov, vrátane desiat
- pred odchodom z práce
- pri príchode domov
- po každom priamom kontakte s chorým alebo izolovaným klientom

Zabezpečenie a dôsledná kontrola používania ochranných rukavíc na pracovisku.

Zabezpečenie a dôsledná kontrola používania rúšok/respirátorov.

Zavedenie systému merania telesnej teploty na pracovisku u každého zamestnanca pred príchodom na pracovisko.

Dodržiavanie odstupu od ostatných zamestnancov na pracovisku minimálne vo vzdialenosti 2 metre.

Zabezpečiť bezdotykový vstup do miestnosti(tam, kde je to možné).

Určiť postupný režim stravovania zamestnancov na pracovisku. Každý zamestnanec sa stravuje pri stole sám.

Zamestnanec je povinný s ohľadom na platnú legislatívu Zákonníka práce zamestnávateľa informovať o tom, že sa vrátil on alebo jeho blízky príbuzný resp. blízka osoba z rizikovej oblasti

zasiahnutej koronavírusom, alebo o tom že v jeho domácnosti alebo blízkom okolí bol v priamom kontakte s osobou, ktorej bola zistená t. j. laboratórnym vyšetrením na ÚVZ SR potvrdená infekcia COVID-19 alebo je v izolácii pre podozrenie na infekciu a nie sú ešte výsledky vyšetrenia známe. Uvedené platí aj pre prípad, ak sa zamestnanec dostal do kontaktu s infikovaným prijímateľom sociálnej služby KC.

Zamestnávateľ je vzhľadom na povinnosť predchádzať rizikám z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci oprávnený vyzvať zamestnanca, aby sa podrobil vyšetreniu u všeobecného lekára (ktorého má kontaktovať najskôr telefonicky a podľa inštrukcií buď prísť na vyšetrenie alebo zostať v domácej izolácii a pod.), poprípade hygienika príslušného RÚVZ, najmä ak je dôvodné podozrenie nebezpečenstva vzhľadom k vykonávanej práci alebo má zamestnávateľ podozrenie, že zamestnanec nie je spôsobilý vykonávať prácu pre možnosť infekcie COVID-19. O prípadnom nariadení karantény t. j. izolácie, jej trvaní a ukončení rozhoduje príslušný RÚVZ a v tomto zmysle je povinný podať zamestnávateľovi na jeho žiadosť informáciu o tom, že zamestnancovi bola karanténa nariadená.

4. Zabezpečenie priestorov KC Ľubotín v rámci krízovej situácie

- poskytovateľ vytvorí priestor pre výkon skríningu, t. j. filter pred vstupom do KC
- určí a označí priestory v ktorých sa môže klient pohybovať
- určí podmienky pohybu, t. j.: „Vstup len s ochranným rúškom “
 - „Vstup len po jednom, v prípade maloletých len s jedným rodičom“
 - zabezpečí priestor a dezinfekčný prostriedok na dezinfekciu rúk
 - zabezpečí dezinfekciu priestorov KC po každej individuálnej intervencii a denné dezinfikovanie všetkých priestorov a povrchov KC po ukončení pracovného času dezinfekčnými prostriedkami
 - zabezpečí denné vynášanie obsahu košov v igelitových vreciach do kontajnera
 - zabezpečí pravidelné vetranie všetkých priestorov KC

5. Odporúčané činnosti pre pracovníkov v KC v rámci krízovej situácie

Osobný kontakt s prijímateľmi sociálnych služieb je možný iba za dodržiavania prísnych protiepidemiologických opatrení.

Pre prijímateľov sociálnych služieb v rámci krízovej situácie je možné zabezpečovať nasledovné činnosti:

- zverejnenie všetkých kontaktov KC a informácií na vhodných miestach (informačné tabule, webové sídlo poskytovateľa)
- priebežné mapovanie aktuálnej situácie v komunitách primeraným spôsobom (internet, facebook, telefonický kontakt, e-mail)
- poskytovanie informácií cieľovej skupine o preventívnych opatreniach na zamedzenie šírenia COVID-19
- poskytovanie pomoci klientom, ktorí sú osamelo žijúci
- zabezpečovanie sociálneho poradenstva, pomoci pri ochrane práv a právom chránených záujmov
- identifikovanie aktuálnych problémov v komunite a hľadanie možnosti svojpomocného riešenia

- spolupráca s OÚ Ľubotín, ZŠ s MŠ Ľubotín, TSP, Obvodným oddelením PZ Ľubotín a inými inštitúciami v obci pri riešení aktuálnych problémov
- zabezpečovanie realizácie aktivít (vzdelávacích, rozvojových, resp. záujmových) pre deti a dospelých primeraným spôsobom
- pravidelné sledovanie aktuálnej situácie – nariadení krízového štábu a ministerstiev, RÚVZ a iných relevantných subjektov vrátane informačných kanálov
- mapovanie a informovanie o fungujúcich inštitúciách v lokalite, okrese (ambulancie, ÚPSVaR, dopravné podniky, potraviny...), zverejňovanie úradných, otváracích hodín verejných inštitúcií
- zabezpečovanie preventívnych prístupov a postupov pri manažmente podozrivých a potvrdených prípadov u klientov sociálnych služieb vo vzťahu ku koronavírusu COVID19, v zmysle záväzného postupu pre poskytovateľov sociálnych služieb v súvislosti s nebezpečenstvom šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19, SARS-CoV):
- <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialnesluzby/mz-sr-mpsvr-sr-socialne-sluzby.pdf>
- vykonávanie aktivít v teréne –roznášanie rúšok, letákov

6. Preventívne opatrenia pri poskytovaní činnosti KC

Odporúčaný postup v prípade kontaktovania zo strany prijímateľov sociálnej služby (ak ide o obavy z prebiehajúcej nákazy).

Terénne preventívne opatrenia:

- zamestnanci KC, ktorí vstupujú do komunity musia byť vybavení nevyhnutnými OOPP a bez príznakov ochorenia
- prijímatelia sociálnych služieb musia mať tvárové rúška
- je nutné dodržiavať vzdialenosť medzi osobami minimálne 2 metre, vyhýbať sa priestorom, kde je veľa ľudí

Ambulantne preventívne opatrenia:

- pred príchodom prijímateľa sociálnej služby do KC na vytvorenom mieste urobiť skríning so zameraním na akútnu respiračnú infekciu, teplotu, kašeľ, dýchavičnosť, resp. overenie či v rodine nie je niekto s potvrdeným ochorením COVID-19 alebo nebol v úzkom kontakte s takou osobou za posledných 14 dní, alebo s cestovateľskou anamnézou člena domácnosti v rizikovej oblasti za posledných 14 dní
- ak je dôvodné podozrenie, že prijímateľ sociálnej služby má respiračnú infekciu s jedným z vyššie uvedených príznakov, nebude mu povolený vstup do KC
- dodržiavanie vzdialenosti medzi osobami minimálne 2 metre
- do KC nemôžu vstúpiť súčasne dvaja klienti

V prípade odôvodneného podozrenia na infikovanie COVID-19 počas poskytovania sociálnej služby v KC :

- prijímateľ sociálnej služby musí byť bezodkladne izolovaný
- prijímateľ sociálnej služby, zatiaľ čo čaká na lekársku pomoc v prípade potreby použije samostatnú toaletu (pre imobilných)
- zamestnanci KC bezodkladne kontaktujú všeobecného lekára a príslušný RÚVZ
- zamestnanci KC informujú rodinných príslušníkov prijímateľa sociálnej služby o nutnosti zabezpečiť domácu karanténu všetkých členov domácnosti
- zamestnanci KC upokoja prijímateľa sociálnej služby a poskytnú mu potrebné informácie

Zamestnanci KC poskytnú prijímateľovi sociálnej služby telefonický kontakt na KC (v prípade jeho hospitalizácie).

Kontakty na príslušné RÚVZ:

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky 0917 222 682
Národné referenčné centrum zdravotníckych informácií 0800 221 234

**Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Starej Ľubovni 052/4280 115
0911 715 571**

E-mailový kontakt: novykoronavirus@uvzs.sk

Kontakty na zástupcov obce:

Starosta obce	Ing. Jozef Havrila	0903 613 128
Zástupca starostu obce	Mgr. Márie Kalfasová	0907 025 457
Sekretariát obecného úradu		052/4921 311

Komunitní lídri:

Odborný garant KC	Mgr. Ľudmila Barlíková	052/4283 901
Odborný pracovník KC	Denisa Čarná	
Pracovník KC	Ľudmila Diňová	

Krízový plán KC Ľubotín nadobúda účinnosť dňom 7. 5. 2020

Vypracoval: Mgr. Ľudmila Barlíková
odborný garant KC

V Ľubotíne dňa 7. 5. 2020

Za zriaďovateľa: Ing. Jozef Havrila
starosta obce

